

Регионална конференција

Јавните библиотеки

ПОТТИКНУВААТ ИНОВАЦИИ

14 и 15 февруари 2013
Библиотека
„Браќа Миладиновци“
Радовиш,
Република Македонија

Во заедницата

Regional Conference

Public libraries

14 и 15 February 2013
Library
“Brakja Miladinovci”
Radoviš,
Republic of Macedonia

empower innovations in the community



Вовед

Деветте услуги прикажани во оваа брошура беа сите првенствено финансирани од Програмата за Иновирање на Јавните библиотеки на ЕИФЛ (ЕИФЛ-ПЛИП). Сите услуги опфаќаат различни заедници-земјоделци, млади, невработени, здравствени работници и нивните пациенти кои користат информатичка и комуникациска технологија (ИКТ) со цел да им служат на потребите на овие заедници.

Нивниот успех беше препознаен и инспирираше различни извори, вклучувајќи ги националните и локалните власти. Како резултат на тоа тие се во можност да продолжат да служат на потребите на заедницата, да ги подобрат животите на луѓето и средствата за живот, и да ги подржат целите на нивните национални и локални власти.

Девет услуги

Македонија

Јавна библиотека

„Браќа Миладиновци“ Радовиш

Услугата за подобрување на ИКТ вештини и проактивен пристап за барање на работа им овозможи на голем број на млади луѓе да се вработат и да ги подобрат своите финансии. Услугата започна 2010 и сеуште трае.

Ерменија

Лори, Регионална библиотека

Мостот на Здравје користи ИКТ да ги поврзе заедниците со информации за здравјето, и да ги поврзе пациентите со нивните доктори. Услугата започна во 2011.

Босна и Херцеговина

Јавна библиотека Завидовиќи

Над 700 млади го користат овој привлечен и полн со енергија Младешки Агол и каде ранливите деца учат ИКТ и медиумски вештини. Услугата започна во 2010.

Хрватска

Градска библиотека, Загреб

Оваа услуга за обука за вештини и запослување за бездомниците започна во 2011 и им помогна на 22 бездомници да најдат работа.

Казахстан

Област Источен Казахстан,

Библиотека Пушкин

Младинскиот ИТ-Јурт услуга ги гради вештините на младите за користење на ИКТ и за барање на работа. Над 50 млади луѓе нашле работа или ја подобриле својата егзистенција откако започнала услугата во 2011.

Србија

Јавна библиотека Радислав Никчевиќ

Земјоделците изјавуваат дека АгроЛиб-Ја услугата која ги поврзува фармерите со информации и подршка ја зголемува продажбата на нивните производи и го зголемува нивниот приход. Услугата започнала во 2010.

Монголија

Улаанбатар Градска јавна библиотека

Услугата на библиотеката за слепи лица и лица со оштетен вид за дигитални книги со зборување започна во 2010. Стегна многу главни легални права за слепите лица и лицата со оштетен вид.

Литванија

Пасвалис Мариус Каталиксис, Јавна

библиотека Либра-А

Над 120 фармери ги користат QR (бар кодирање кое може да се прочита со смарт телефон) и е инсталиран десктоп центар каде фармерите создаваат бизнис картички и брошури за нивните производи.

Македонија

Регионална јавна и универзитетска библиотека

„Гоце Делчев“ Штип

Катечето за земјоделци „Инфобус“ привлече голем број на земјоделци кои беа обучени за стекнување компјутерски вештини и за 20% се зголеми бројот на фармери кои аплицираше за субвенции

ЕИФЛ и ЕИФЛ-ПЛИП

ЕИФЛ (Електронски информации за библиотеки) е меѓународна непрофитабилна организација посветена на овозможување пристап до знаење преку библиотеки во повеќе од 60 развиени држави и држави во транзиција во Африка, Азија, Европа и Латинска Америка. Програмата за иновирање на Јавни Библиотеки (**ЕИФЛ-ПЛИП**) ги подржува библиотеките да имплементираат проекти за развој на заедницата. Дознајте повеќе на www.eifl.net/plip.

Користењето на технологијата носи поголема надеж за невработените

Јавна библиотека „Браќа Миладиновци“, Радовиш, Македонија – сервис за информации за невработените лица



„Обуката беше одлична. Имаме многу ретко можност да присуствувате на ваков вид обука овде во Радовиш. Можеби во главниот град Скопје, има некои слични обуки, но за нас младите тука во Радовиш можностите се ограничени. Ние навистина имаме потреба од мотивирање, оваа обука за нас беше голем поттик.“

Борче Манев, невработен

Влијание на услугата - Мај 2010 до Април 2012

- 39 (48%) од невработените лица кои беа вклучени во обуките најдоа работа, развија мали бизниси и ги подобрија нивните приходи.
- Отворен мобилен едукативен центар
- Библиотеката работи во партнерство со други невладини организации и

владици агенции со цел да се зголеми капацитетот и координираната поддршка за невработените и споделување, знаење, искуство и ресурси.

- Добиена награда „Социјална интеграција 2011“ во Прага од страна на Ерсте фондацијата
- Успехот ја инспирира Регионалната јавна и универзитетска библиотека Гоце Делчев-Штип да ја реплицира услуга за невработените, преку проектот „Образована жена е моќна жена“.
- Бројот на корисници кои доаѓаат во библиотеката секоја недела се зголеми за 74% а бројот на невработени луѓе се зголеми за 176%
- Библиотеката во соработка со невладината организација Женска акција направи акција за прибирање на книги за отварање на библиотека во Конче. Досега се соберени 300 наслови.

Услужување на потребите на заедницата

Радовиш има висока стапка на невработеност, според статистичките податоци околу 20% од населението на општината се регистрирани како невработени. Од нив 49,7% се на возраст од 20-40 години. Ова е резултат на бавниот и недоволен економски развој, недостатокот на квалификувана работна сила и недостаток на претприемачки проактивен пристап на младите луѓе. На поширок план, проблемот е исто така, предизвикан од економијата на земјата во целина (стапката на невработеност во Македонија е 32%). Со развојот на информатичката технологија на глобално ниво, условите за работа во компаниите се смени и работодавачите бараат квалификувана

Библиотеките со добри ресурси и опремени со модерна информациска и комуникациска технологија го зголемуваат пристапот до информации и ги развиваат заедниците

работна сила за да одговарат на промените. Во момент кога локалната заедница се бори со загуба на работни места, библиотеката разви иновативни услуги со цел да помогне во надминување на проблемот на невработеноста.

Користење на иновативна технологија

Со поддршка на ЕИФЛ преку Програмата за иновативни јавни библиотеки (ЕИФЛ - ПЛИП), библиотеката ја прошири постоечката ИТ мрежа со нови 13 лап топ компјутери, мултифункционални принтер, Wi-Fi мрежа што овозможи да се формира мобилен едукативен центар за обука на невработени лица кои посетија обуки и се стекнаа со компјутерски вештини, пишување на CV, вештини за проактивен пристап за барање онлајн работа, и користење на интернетот за креативно самовработување. Оваа услуга започна во 2010 година и сеуште трае.

Клучни вложувања-финансии и ресурси, поддршка од партнери

- Донацијата од ЕИФЛ-ПЛИП од 28.920 американски долари- овозможи купување и инсталирање на опрема, купување на книги и креирање на програми и одржување на обука на невработени лица
- Донација од 42.000 американски долари во софтвер од Microsoft
- Во 2012 година, библиотеката доби награда за Социјална интеграција 2011 во вредност од 16.000 Евра (21.276 американски долари) од ЕРСТЕ Фондација, што овозможи продолжување на постоечките услуги за невработени лица и развивање на нови

услуги

- Рудникот за бакар Бучим вложи во библиотеката 2 660 американски долари
- Агенцијата за вработување од Радовиш обезбеди голем број на обуки како дел од активните мерки на Владата на Република Македонија за намалување на невработеноста. Преку овие обуки кои се спроведоа во библиотеката 54 лица имаа обуки за странски јазици: (англиски, турски, италијански) 20 лица поминаа обуки за подготовка на CV, интервју, и 10 лица поминаа обуки за претприемаштво
- Партнерските организации „Женска акција“ и „Креа“ обезбедија голем број на волонтери кои помагаа во обезбедување на информации и спроведувањето на обуките.
- Библиотеката го креираше веб порталот www.bibliotekaradovis-infopoint.mk

За понатамошни информации контактирајте ја **Г-ѓа Иванка Соколова**, координатор на проектот на следната е-маил адреса: ivanka.sokolova@yahoo.com

Библиотечните услуги го подобруваат здравството во заедницата

Регионална библиотека Лори, Ерменија – Мост на здравје ги поврзува луѓето во образованието

„Јас сум хендикипиран од детството, но сакам да бидам активен. Јас сум сега активен корисник на центарот на ресурси Мостот на здравје. Таму наоѓам одговор на моите прашања за здравјето. Јас верувам дека ова е важно не само за медицинскиот персонал и студентите, туку за секој.“

Вахан Вавојан
волонтер во локалната невладин организација

Влијание на услугата

- Деведесет корисници на услугата кажале дека услугата им го подобрила здравјето
- Библиотеката е повидлива и популарна - бројот на корисници пораснал над 34%
- Истражувањето на библиотеката открило дека 84% од корисниците на услугата си ги подобриле нивните компјутерски вештини како резултат на обуката преку библиотеката, а 82% успеале да ги најдат информациите кои ги барале на интернет

„Кога дознав за центарот Моста на Здравје се обравив до библиотеките за помош. Тие ми покажаа како да ја користам веб-страницата за да барам информации. Понатаму, доктор од Мостот на здравје ми праќаше информации кои ми се потребни да ги решам моите здравствени проблеми. Исто така присуствував на месечните филмови и предавања во библиотеката, и потоа докторот одговараше на нашите прашања.“

Г-ѓа Џема Вардумијан
пензионерка

Услуги за потребите на заедницата

Регионалната библиотека Лори му служи на Вандзор, главен град на регионот Лори со население од 104.800 и околните области. Иако регионот е убав има неколку фактори кои предизвикуваат здравствени проблеми. Лори е подложен на земјотреси, климата е влажна и во минатото имало неколку хемиски фабрики во регионот. Информациите и образованието за здравство како и компјутерски вештини и интернет се ограничени во Лори. Услугата на библиотеката ги посочува овие прашања.

Услугата на Мостот на Здравје-иновативната употреба на технологијата

Услугата Мост на здравје на Регионалната библиотека Лори го подобрува здравјето во заедницата со поврзување до информации за здравје и медицинска експертиза. Библиотеката создала центар за истражување на информации за здравје, опремен со три лап топ компјутери, ТВ, литература за здравје, каде членовите на јавноста имаат бесплатен пристап до интернет, обуки за компјутерски вештини и можат да присуствуваат на филмови и предавања за здравје. Главен дел на услугата е веб-сајтот Мост на здравје www.healthbridge.do.am каде луѓето можат да пристапат до информации за здравје. Веб-страницата вклучува доверлива интерактивна услуга: прашања и одговори, преку кои пациентите се консултираат со нивните доктори.

Библиотеките со добри ресурси и опремени со модерна информациска и комуникациска технологија го зголемуваат пристапот до информации и ги развиваат заедниците



Клучни вложувања – финансии и ресурси, поддршка од партнери

- Донацијата од ЕИФЛ Програмата за иновации на јавните библиотеки (ЕИФЛ ПЛИП) поддржа купување и инсталирање на опрема и процент од оперативни трошоци за обука за една година
- Министерството за култура обезбеди дополнително компјутер и литература за здравје за услугата
- Доктори од Државниот медицински колеџ Ванадзор обезбедија персонал за онлајн услугата за консултации со пациентите и ќе продолжат со услугата во иднина. Предавачи од колеџот презентираа на семинари.
- Други партнери како што се Регионалната администрација на Лори, Градскиот совет на

Ванадзор, колеџи и училишта и невладини организации кои ги служат ранливите групи, медиумите кои ја поддржуваат услугата на различни начини, како што се маркетинг, обезбедување експертиза и праќање содржини на веб-страницата

- Библиотеката ќе продолжи со имплементирање на услугата

Клучни резултати за само една година

- Библиотеките обучија над 114 луѓе за користење на ИКТ за да истражуваат информации
- Создаден е популарен интерактивен веб-портал Мост на здравје – кој привлече над 6.200 посетители и 133 консултации помеѓу пациенти и доктори
- Библиотеката организира 10 предавања за здравје опфаќајќи 140 луѓе и 10 филмови за здравје привлекувајќи над 140 луѓе
- Библиотеката го зголеми бројот на медицински книги и текстови за здравје, енциклопедии и аудио-визуелен материјал со 220 теми.

За понатамошни информации контактирајте ја
Г-ѓа Анахит Кошарјан,
директор на библиотеката.

Библиотека создава безбедно место за деца

Јавната библиотека „Завидовиќи“ Босна и Херцеговина – катче за млади и мулти-медија центар

„Доаѓам во катчето за млади пред и после училиште. Можноста да го користам интернетот во библиотеката значи многу за мене, бидејќи сега сум во можност јас можам да најдам информации и креирам презентации со висок квалитет. Исто така, тоа е убаво да дојдеш тука и само да се одмориш, да гледаш телевизија, да разговараш на Фејсбук, слушаш музика. Јас често ја пишувам домашна задача овде, па не морам да ја работам дома. Како резултат на тоа, имам многу повеќе слободно време и можам да го искористам и организирам подобра“

Елдин Синановиќ
средношколец

Влијание на услугата (мај 2010-април 2012 година)

- Библиотеката е ревитализирана. Библиотекарите забележале 500% зголемување на посетеноста на библиотеката, од 50 луѓе за една недела пред да се отвори катчето за млади (2009) до 250 луѓе неделно во 2012 година.
- Малку деца го губат времето на автобуската станица. Од 731 ученици кои се членови на библиотеката, 452 (62%) се млади кои патуваат секој ден до училиштето и назад
- Зголемување на бројот на корисници на традиционалните услуги на библиотеката

Услуги за потребите на заедницата

Библиотеката е веднаш до автобуската станица во Завидовиќи. Секогаш кога библиотекарите ќе погледнеат низ прозорецот, имаше стотици средношколци кои го губат времето додека чекаат автобусите да ги однесат дома во своите села. Загрижени за безбедноста на децата, библиотекарите се решија да дејствуваат. Тие знаеја дека библиотеката може да биде безбедно место за децата но таа беше премногу традиционална и беше потребно обновување. Библиотекарите ги консултираа младинските организации, општината и децата и се роди идејата за катче за млади и мулти-медијален центар.

Користење на иновативна технологија

Со поддршка од EIFL преку Програмата за иновативни јавни библиотеки (ЕИФЛ ПЛИП), библио-

Библиотеките со
добри ресурси и
опремени со модерна
информатиска и
комуникациска технологија
го зголемуваат пристапот до
информации и ги развиваат
заедниците

теката купи 11 компјутери и лаптоп, три музички плеери, телевизор, проектор, скенер, апарат и видео камера. Тие ја трансформираа читалната во динамичен и модерен мултимедијален центар, со бесплатен пристап до интернет, каде младите луѓе можат да учат, играат и да пристапат до различни видови на медиуми, водени од библиотекарите. Услугата започна во мај 2010 година и се уште продолжува.

Клучни придонеси- финансии и ресурси, поддршка од партнери

- Донацијата од околу 30.000 американски долари од ЕИФЛ –ПЛИП овозможи купување и инсталирање на опрема, добар дел од трошоците за вработените и маркетинг за првата година (2010-2011)
- Општина Завидовиќи (3200 ЕВРА) и Министерството за култура на кантонот (500 ЕВРА) обезбедија понатамошна поддршка во текот на 2011 година
- Општината продолжува да го поддржува пристапот до интернет (2012-2013)
- Младинската организација „Огледало“-невладина организација посветена на младите
- Амбасадата за локална демократија предвиде експертиза, маркетингот на Младинскиот катче ги мобилизира младите.
- Сите учители и тренери се волонтери.

Клучни резултати

- 60 нови ученици се регистрирани како членови на библиотеката
- Волонтери инструктори се пријавија да

даваат дополнителни часови по потешки предмети вклучувајќи ги англискиот јазик и математика и им помагаа во домашните задачи

- Над 290 млади луѓе присуствуваа на работилниците вклучувајќи го Малото училиште за новинарство, и пишуваа статии за локалните медиуми. Во Малото училиште за ТВ продукција учениците правеа филмови за катчето за млади и ја промовираа убавината на нивниот град. Малото училиште за дигитална фотографија вклучи натпревар за најдобра фотографија од Завидовиќи.
- Работилници за подигање на свеста и презентации кои се однесуваа за возраста на учениците, како што се опасноста од зависност од дрога и разбирање на важноста од граѓанско учество.

„После Малото Училиште за новинарство, јас сум повеќе посветен на учењето новинарство од било кога порано“

Алмира Риџал
средношколка

За повеќе информации, контактирајте ја
г-ѓа Амела Хоџиќ
на следниот
е-маил: amela_orlovik@hotmail.com, или
javbibl@bih.net.ba



ИКТ услугата на библиотеката помага на 22 бездомници да најдат работа

Градски библиотеки Загреб, Хрватска-обуки за вештини да се еманципираат бездомниците.

"Нема предавање! Јас постојано поминував време на компјутерите кои библиотеката ги инсталира во засолништето и барав работа онлајн. Најдов постојано вработување"

*Дубравко Бернфест,
36 години, жител на засолниште
за бездомници четири години.*

Влијание на услугата

- 22 бездомници го најдоа вработување и ги зголемија нивните приходи.
- Второто засолниште одговара на услугата и обезбедува ИКТ и обуки за барање работа.
- Бездомниците во Загреб и други градови во Хрватска имаат сега пристап до бесплатен легален совет преку Легалната Клиника на Факултетот за Право во Загреб.
- Развој на цврста мрежа на организации и индивидуалци кои работат заедно да ги подобрат животите на бездомниците.
- Зголемена видливост на улогата на библиотеката во развојот на заедницата преку медиумите.

Услужување на потребите на заедницата

До 2011, бездомниците во Хрватска не беа легално препознавани. Законот за Општествено Добро од 2011 беше првиот легален документ за утврдување на постоење на бездомници. Тоа дојде во период кога бездомништвото растеше како што луѓето ги губеа нивните престојувалишта и домови. Како дополнување на бездомништвото и платежната неспособност, многу бездомници се борат со проблем како што се растурени домови, зависност, психолошки и

физички проблеми кои се влошиле со живеење на улиците. Градски Библиотеки на Загреб-мрежа од јавни библиотеки кои му служат на Загреб и неговата околина-работат со оваа комплексна група да ја зголемат нивната способност за работа и самоверба.

Иновативна употреба на технологијата

Библиотеката инсталираше четири компјутерски работилници, со интернет пристап и принтер во Косница, најголемото засолниште за бездомници во Загреб, на крајот од градот, за да обезбедат бездомниците да имаат бесплатен пристап до интернет без да трошат пари за превоз, и ќе се чувствуваат поудобно ако учат во засолништето. Библиотеката исто така создаде библиотека во засолништето со персонал од бездомниците. Обуката е бесплатна и исто така е достапна во библиотеката. Курсевите опфаќаат обука за основни компјутерски вештини, онлајн пребарување



Библиотеките со
добри ресурси и
опремени со модерна
информациска и
комуникациска технологија
го зголемуваат пристапот до
информации и ги развиваат
заедниците

и барање работа, и е поврзана со мотивација, советување и психосоцијална поддршка.

Клучни вложувања-финансии и ресурси, поддршка од партнери

- Донација од Програмата за иновации во Јавните библиотеки ЕИФЛ (ЕИФЛ-ПИЛП) обезбеди поставување и одржување на опремата, некои трошоци околу персоналот, работилници за психосоцијална поддршка и мотивација, и некои оперативни трошоци за една година.
- Обука за компјутерски вештини беше обезбедена од персоналот на библиотеката и тим на волонтери кои библиотеката ги обучи да работат со бездомници.
- Засолништа за бездомници Косницаи Царитас, Здружение за улично сочувство, и други групи ги мотивираа бездомниците да учествуваат во проектот.
- Центарот за волонтери во Загреб донираше два компјутери да лансираат слична програма за обука во Царитас засолништето.
- Центарот за рехабилитација од стрес и траума, организираше и имплементираше работилници за поддршка при барање работа.
- Невладината Организација Здружение за улично сочувство мотивираше некои од своите членови да учествуваат во проектот.

Клучни резултати

- Над 80 бездомници имаа обуки за компјутерски вештини и барање работа во засолништата и во библиотеката, 22 најдоа постојана, работа со половина работно време или привремена работа.
- Библиотеката организираше конференција

за бездомништвото соединувајќи
представници од локалните власти,
социјални работници, психолози, менаџери
на засолниште, волонтери и библиотекари.

- Библиотеката креираше вебсајт за бездомниците (<http://beskucnik.kgz.hr>) кој привлече повеќе од 8,200 посетители и каде бездомниците издаваат статии и поезија.

За понатамошни информации контактирајте го менаџерот на услугата
Г-ѓа Сања Бунич на sanja.bunic@kgz.hr или менаџерот за односи со јавноста на Градски библиотеки **Г-ѓа Јана Марас** на janja.maras@kgz.hr

Библиотеката ја комбинира новата технологија со старата традиција за да го подобри животот на младите

Област Источен Казахстан, Библиотека Пушкин – ИТ Услуги за млади за помош на млади невработени за да најдат работа

„Во библиотеката јас научив како да ги презентирам моите вештини преку интернет и да креирам веб страна. Испратив резимеа и побарав работа онлајн. Среќата ми се насмевна“

Kuanysy Dyusupov, практикант

Влијание на услугата за само една година

- 55 млади практиканти најдоа работа, развија мали бизниси или ги подобриле нивната положба и приходи.
- 10 млади практиканти се запишаа на колеџи за понатаможно образование
- Рурална библиотека во друг регион отворила центар за обука-технологии за репликација на ИТ услугите за млади
- Библиотеката беше избрана да биде партнер на УНДП да креира слободен интернет пристап во 17 селски библиотеки
- Зголемена видливоста –новиот сервис е спомнат во 8 национални весници, 31 пат во регионални весници и 14 пати на ТВ

„Ова е добра идеја да предаваш модерни технологии на стар начин. Нашите луѓе сакаат вакви креативни решенија“

Сапарбаев Бердибек Машбекович
Градоначалник на областа Источен Казахстан

Услуги за потребите на заедницата

Според официјални статистики, најмалку една третина од младите луѓе- 35 000 млади кои живеат во Уст Каменогорск, административен центар



на Источен Казахстан се невработени. Сепак тешко е да се каже точната статистика, бидејќи многу луѓе, особено мигранти во градот од руралните области, не се регистрираат, бидејќи тие не можат да пополнат формулари. Се повеќе работи бараат ИКТ вештини, но без приход, самодоверба и упатства, младите невработени не можат да пристапат до обуки и услуги. Загрижени за ваквата состојба библиотекарите ја дизајнираат ИТ услугата за млади.

Иновативна употреба на технологијата

Библиотеката инсталираше 11 лаптоп компјутери со безжичен интернет врски и еден фотокопир, скенер за сите во Јурт – традиционален округол казахстански номадски шатор кој тие го подигнаа во библиотеката. Тие исто така купија видео камера за младите апликанти за работа за да ги вежбаат вештините за интервју за нивно претставување пред работодавачите и да го снимаат напредокот на проектот.

Библиотеките со добри ресурси и опремени со модерна информациска и комуникациска технологија го зголемуваат пристапот до информации и ги развиваат заедниците

„Со користењето на лаптоп и интернет младите луѓе учат за компјутери и развиваат вештини кои ќе ги направат конкурентни на пазарот на труд. Овде под округлиот свод на шаторот тие споделуваат искуства меѓу себе и бараат решенија за секојдневните проблеми како што правеле нашите предци.“

Г-ѓа Бибигул Шагиева
заменик директор на библиотеката

Клучни придонеси- финансии и ресурси, поддршка од партнери

- Со донација од 15 000 американски долари преку Програмата за иновативни јавни библиотеки на ЕИФЛ ПЛИП, библиотеката купи опрема, спроведе обуки, патување и административни трошоци за една година. Сите други оперативни трошоци беа покриени од библиотеката.
- Во моментот сите трошоци за услугата се покриваат од буџетот на библиотеката. Покрај тоа локалните власти вложија средства за подобрување на ИТ мрежата, вклучувајќи и поголема брзина на интернетот и креирање на е-каталог за руралните библиотеки
- Главниот партнер е Регионалното здружение на библиотеки, кое помогна да се организираат работилници и да се промовира услугата. Други партнери се Центарот за вработување во градот кои обезбедија листа на млади, администрацијата на селото Шигис кое помогна да се формираат групи на мигранти, Регионалниот оддел за култура чија

поддршка водеше до национален интерес и многу организации за млади.

Клучни резултати за само една година

- 244 млади луѓе завршија обука од вкупно 647 пријавени учесници
- 70% од практикантите користеле компјутери за да напишаат CV, за да бараат и аплицираат за работа
- Библиотеката креираше ИТ обуки, почнувајќи од основни компјутерски вештини и интернет до комплексен софтвер, вклучувајќи Excel и веб дизајн. Организирана е и работилница за развивање на вештини за барање работа
- Библиотеката Пушкин привлече 2000 нови корисници, 12,8% од нив се невработени млади
- Новата веб страна за услуги на Младинскиот ИТ шатор на веб страната на библиотеката привлече 9000 посетители

За понатамошни информации контактирајте ја
Г-ѓа. Бибигул Шагиева
на director@pushkinlibrary.kz
или bshagieva@mail.ru

Услугата на библиотеката ги зголемува вештините на фармерите и продажбата на производите

Јавна библиотека Радислав Никчевиќ, Србија-АгроЛиб сервис за информации на земјоделците

„Кога го запознав тимот на Агро Либ-Ја тие ми го посочија фактот дека интернетот може да се користи за подобрување на земјоделското производство. Тие ме научија како да направам профил на АгроЛиб пазарот и јас сега наидувам на многу земјоделски форуми. Бев изненаден кога луѓето кои ме видоа на интернет почнаа да стапуваат во контакт со мене. Исто така најдов нови муштерии. Мислам дека интернетот е добар начин за да се зближат фармерите и добар начин за размена на искуства.“

Г-дин Дејан Станковиќ, млекар



Влијание на услугата - Мај 2010 до Април 2012

- Четири села сега имаат функционални библиотеки со бесплатен интернет пристап.
- Откако научија за вредноста на онлајн комуникацијата во библиотеката, селаните од Главинци организираа петиција да побараат интернет со голема брзина за целото село. Тие успеаа - сега повеќе од 4.500 луѓе имаат пристап до безжичен интернет со голема брзина во нивните домови.
- Да го пресмета влијанието на АгроЛиб-Ја, библиотеката спроведе кратка анкета во 2011.
 - 70% од фармерите рекле дека услугата им помогнала да го зголемат производството или да гиподобрат методите во фармерството.
 - 50% рекле дека информациите кои ги добиваат преку Агро Либ им помогнале да го зголемат приходот преку продажба или субвенции.
- Зголемена поддршка-инспирирана од меѓународни донации добиени преку библиотеката, Министерството за Култура и општината Јагодина дадоа витален допринос.

Услужување на потребите на заедницата

Инвестирањето во руралните области опадна во 1990-те како резултат на воениот конфликт и економска рецесија. Владата создаде агенции да ги советуваат фармерите кои се борат за опстанок, но не можеа да си дозволат да испратат персонал во руралните области. Па фармерите

Библиотеките со добри ресурси и опремени со модерна информациска и комуникациска технологија го зголемуваат пристапот до информации и ги развиваат заедниците

останале сиромашни и маргинализирани. Селските библиотеки кои некогаш биле важен дел од социјалниот и културен живот, потпаднале во запуштеност и само прав се собирал на нивните полици. АгроЛиб-Ја услугата ги посочува овие проблеми со поврзување на фармерите до информации и поддршка, и оживување на селските библиотеки.

Иновативна употреба на технологијата

Со поддршка на програмата за иновирање во јавните библиотеки на (ЕИФЛ-ПЛИП) библиотеката купи компјутери, ги инсталира во четири селски библиотеки, ги поврза со интернет и ги покани фармерите да одат на обука. Тие создадоа земјоделски веб сајт и онлајн пазар на производи од фармери и ги охрабри фармерите да продаваат производи преку интернет. АгроЛиб-Ја го јакне капацитетот на фармерите да спроведуваат истражување на интернет и библиотеките одржуваат редовни предавања со земјоделски експерти.

Клучни вложувања-финансии и ресурси, поддршка од партнери

- Донацијата од ЕИФЛ-ПЛИП (околу 30.000 американски долари) покри купување и инсталирање на опрема, некои оперативни трошоци и трошоци за имплементација, како и дел од трошоците за персонал за една година.
- Во 2012 библиотеката доби награда од 10.000 американски долари од Агенцијата за развој на библиотеки од Вашингтон, Зад Пристап (Beyond Access) за понатамошен развој на АгроЛиб-Ја.

- Министерството за култура даде 7.150 американски долари да се одржи АгроЛиб-Ја во 2011 и 3.000 американски долари во 2012
- Општината Јагодина го подржа реновирањето на селските библиотеки и придонесе за фонд за книги и друга пишани ресурси.
- Мрежата за поддршка на рурален развој и агенцијата за мали и средни претпријатија и регистрирани земјоделски домакинства обезбедија ИКТ обуки и земјоделска експертиза и информации.

Клучни резултати

- Над 900 фармери сега редовно ги користат селските библиотеки и услугата АгроЛиб-Ја
- Над 100 фармери се обучија да користат интернет за две години-и 87% од фармерите велат дека тие користат интернет во библиотеката за да бараат информации од земјоделците.
- Во само две години, над 600 земјоделци присуствувале на панел дискусии и предавања.
- Библиотеката создаде АгроЛиб-Ја веб сајт - www.agrolib.rs Во 2011 тој привлече над 30.000 посетители.
- Четири селски библиотеки беа трансформирани во важни центри за комуникација, со компјутери и интернет врски.

За понатамошни информации контактирајте ја **Г-ѓа Весна Црнковиќ**, директор на библиотеката на следната е-маил адреса: vesnasvesna07@gmail.com

Услугата на библиотека во Монголија води до посветла иднина на слепите луѓе со оштетен вид

Улаанбаттар, Јавна библиотека во Монголија – дигитални книги за луѓе со оштетен вид

„Благодарение на оваа услуга јас сум убеден дека успешно ќе го завршам курсот за пораки. Сега верувам во себе.“

Ерденебад, 38 години кој го изгубил видот во сообраќајна несреќа



Влијание на услугата

- За првпат 130 000 слепи луѓе со оштетен вид сега имаат пристап до книги со дигитално зборување во 21 рурална библиотека низ цела Монголија
- Услугата е толку успешна што владата го промени Законот за социјални грижи да вклучи плеери со книги за дигитално зборување во листата на легални права за слепи и луѓе со оштетен вид постари од 16 години
- Плеери со дигитални аудио книги сега редовно се користат во обуките за стекнување на вештини.
- За само две години бројот на слепи луѓе со оштетен вид кои ги користат руралните библиотеки скокна од нула на 416 неделно

Услуги за потребите на заедницата

Има 130 000 слепи луѓе со оштетен вид во Монголија. Многу се дел од номадските заедници распространети низ 21 монголски провинции, огромен дел се невработени и се борат да добијат обука или друга поддршка.

Иновативна употреба на технологијата

Во 2010 година Улаабатар Јавната библиотека инсталираше студио за снимање DAISY (дигитални аудио книги). Слепите луѓе со оштетен вид одбраа библиотеката да сними книги, а темите вклучуваа историја и култура, училишни предмети и домаќински вештини како што се шиене, мазажа, столарство. Библиотеката испорача DAISY читачи во 21 рурална библиотека и ги научи би-

Библиотеките со добри ресурси и опремени со модерна информациска и комуникациска технологија го зголемуваат пристапот до информации и ги развиваат заедниците

блиотекарите како да ги користат. Тие сега се во постојана употреба во руралните библиотеки и во Улаанбаттар.

Клучни придонеси – финансии и ресурси, поддршка од партнери

- 30.000 американски долари донација од ЕИФЛ Програма за иновативни јавни библиотеки ги покри опремата и сите оперативни трошоци за првите 12 месеци.
- Денес оперативните трошоци вклучувајќи ја платата на раководителот на сервисот се покриени од Владата на Монголија.
- Главен партнер на библиотеката е Националната федерација на слепи во Монголија. Федерацијата регрутира практиканти, дизајнира курсеви за обука и обезбедува простор за обука и сега финансира плати на лица со оштетен вид да снимаат книги.

Клучни резултати

- Библиотеката обучи повеќе од 300 луѓе вклучувајќи 40 рурални и урбани библиотекарите да ги користат DAISY читачите на книги
- Соработувајќи со Националната Федерација на слепи лица во Монголија библиотеката сними над 75 книги во DAISY формат, просечно по 3 книги на месец.

„Децата едноставно го сакаат DAISY читачот, бидејќи штедат време и во голема мера им ја зголемува мотивацијата,“

Давааниам, наставник

За понатамошни информации за сервисот за книги со дигитално читање. Улаанбаттар Јавна библиотека, контактирајте го раководителот на сервисот **Г-ѓа Чои Алтантсетсег**, заменик директор во Улаанбаатар Јавна библиотека на altantsetseg@pl.ub.gov.mn.

Библиотека во твојот телефон - сервис за пораст на локалниот економски развој на земјоделците

Пасвалис Мариус Каталиксис, Јавна библиотека Либра-А, Мобилни информации и услуги за поддршка на бизнисот кај земјоделците

„Библиотеката е посредник помеѓу руралните
и урбаните луѓе“

Земјоделец од Пасвалис

Влијание на услугата

- Собирање на нови средства за пораст на локален економски развој
- Донација во износ од 265.400 американски долари од Фондот за европски регионален развој (ЕРДФ) во рамките на програмата за прекугранична соработка Латвија-Литванија 2007 – 2013 да се реновира библиотеката и да се смести нов центар за бизнис информации за да им служи на земјоделците и претприемачите од двете страни на границата Латвија – Литванија. Изградбата е во тек и новиот центар ќе започне со работа оваа година
- Библиотеката и нејзиниот главен партнер Група за локално дејствување во областа (District Local Action Group) добија 55 000 американски долари за поддршка на Либр-А

Услуги за потребите на земјоделците, придонесувајќи за локален развој

Повеќе од 70% од луѓето во областа Пасвалис која се граничи со Латвија во Северна Литванија се фармери. Повеќето водат мали фарми и се борат да остварат приходи. Загрижени за ниските приходи и високата невработеност општината Пасвалис, има за цел да го стимулира локалниот развој со модернизирање на фармерството и засилување на врските помеѓу фармерите, бизнисот и туристичкиот сектор. Центарот за

мобилни информации на библиотеката Либр-А поддржуваат вакви активности.

Иновативна употреба на технологијата

Неколку агенции во Пасвалис нудат веб сајтови со земјоделски и научни информации, но фармерите немаат време да истражуваат на интернет. Либр-А креираше земјоделски веб портал кој собира информации и врски од други витални извори на информации на едно место. Веб порталот www.pasvaliodirva.lt обезбедува корисни информации за методи во фармерството, времето, цените на пазарот и вклучува простор за фармерите да ги рекламираат своите производи. Библиотекарите исто така забележале дека многу фармери имаат смарт телефони, но не ги користат за пристап до интернет. Либр-А го гради капацитетот на фармерите да користат смарт телефони за да пристапат до информациите каде и да се, дури надвор и на поле. Библиотекарите исто така ги обучуваат фармерите да користат QR шифри (бар кодирање кое може да се прочита со смарт телефон) и инсталираат десктоп центар за издавање каде фармерите создаваат бизнис картички и брошури за нивните производи.

За време на жетвата на мојата фарма нема време за пребарување на интернет. Многу е добро што ваков веб сајт постои за да можеме да ги најдеме сите информации на едно место.

Фармер од Пасвалис

Клучни придонеси – финансии и ресурси, поддршка од партнери

- Со донацијата (од 15.000 американски долари) од ЕИФЛ Програмата за иновативни

Библиотеките со
добри ресурси и
опремени со модерна
информациска и
комуникациска технологија
го зголемуваат пристапот до
информации и ги развиваат
заедниците



јавни библиотеки на (ЕИФЛ ПЛИП) купена е опрема, инсталација, развој на веб страна и трошоци за комуникација за 12 месеци. Трошоците за целиот персонал беа покриени од библиотеката, која е финансирана од општината.

- Локалната земјоделска агенција District Local Action Group и локалниот весник дадоа придонес во обезбедување на информации за веб страната.
- Локалните фармерски единици и здруженија ги мобилизираа фармерите
- Идните трошоци ќе се обезбедат од библиотеката и нови донации од ЕРДФ и District Local Action Group

Клучни резултати

- Библиотеката разви локален веб портал за земјоделци. За само шест месеци 100 луѓе се регистрираа да го користат веб сајтот. 60 реклами беа објавени на веб страната и

привлекоа над 4500 посетители.

- Библиотекарите работеа со фармерите и испечатија 600 брошури и 200 етикети за производи
- Библиотекарите обучија над 120 луѓе, вклучувајќи фармери и библиотекарите во руралните библиотеки да ги користат QR кодовите.

За понатамошни информации за Либр-А контактирајте ја **Г-ѓа Рита Бедулите**.
Оддел за информации и образование
Marius Katiliskis, Јавна библиотека,
е-маил: rita.beril@gmail.com

Мобилната библиотека ИНФОБУС им помага на фармерите да стекнат знаење од областа на земјоделието и употребата на ИКТ вештини

Национална Установа-Универзитетска библиотека „Гоце Делчев“ Штип, Македонија- „ИНФОБУС- поддршка на земјоделците“

„Благодарение на обуките од овој проект, каде јас и мојот сопруг учествувавме, научивме дека имаме право да аплицираме за вишните што ги одгледуваме за нивно одржување како друг вид субвенции, за што претходно не знаевме и сега аплициравме“

земјоделец

Влијание на услугата – Ноември 2011-Декември 2012

- 20% зголемен број фармери коу аплицирале за субвенции за посеви, сточен фонд и пчеларство (Во 2011 аплицирале 2959 фармери, во 2012 аплицирале 3700)
- 300% зголемена физичка посета од страна на фармерите на Инфобусот (фармерите физички го посетиле во 2011 само 300 пати, а во 2012 900 пати)



- 80% фармери-учесници на обуките аплицирале за субвенции
- повеќе од 25 нови корисници-фармери за прв пат корисат услуги на Инфобусот
- 70% фармери сметаат дека тоа што го научиле при земјоделските обуки го подобрило нивното производство
- 50% фармери-учесници на обуките го користат Инфобусот повеќе од претходно, пред проектот да започне

Услугата според потребите на фармерите - придонес за локален развој

Дополнителен предизвик и причина за започнување на проектот е фактот што двете општини Штип (со 5000 жители рурално население) и руралната општина Карбинци (4000 жители) немаат селски библиотеки. За среќа постои ИНФОБУС-от, библиотека на тркала која ги посетува селата од тој регион еднаш неделано и селаните можат да изнајмат книги, списанија и да користат интернет во него. Најголем дел од земјоделците не знаат да користат компјутер, интернет и не знаат да како да ги пребаруваат информациите што се нудат на веб и кои се многу корисни за нив. Библиотеката преку Инфобусот разви услуги за поддршка на земјоделците и ги поврза со информации.

„Секое предавање е корисно за земјоделецот, но сеуште ги немаме тие науки за да сфатиме ние земјоделците дека без овие предавања уште го работиме земјоделието на првобитен начин“

земјоделец

Библиотеките со добри ресурси и опремени со модерна информациска и комуникациска технологија го зголемуваат пристапот до информации и ги развиваат заедниците

Иновативна употреба на технологијата

Формираното земјоделско катче во ИНФОБУС-от, опремено со лап топ, мобилен интернет и литература за земјоделието и е уникатен и единствен таков проект во Македонија. Одржани се повеќе тематски предавања од областа на земјоделието согласно потребите на фармерите како и обуки за основни компјутерски вештини во 4 села вклучени во проектот. Во ИНФОБУС-от тие услуги се даваат на помали групи или индивидуално. Исто така 6 лап-топ компјутери, мобилен интернет се набавени од овој проект за ИНФОБУС-от и Библиотеката. Веб страницата www.agrocorner.mk и други слични страници се користени низ обуките како дополнителна практична помош и совет како да се бара и дојде до информацијата.

Клучни вложувања-финансии и ресурси, поддршка од партнери

- Министерството за култура преку обезбедување финансии со цел проектот ИНФОБУС да функционира за 2012 вклучувајќи ги средствата за одржување, гориво и осигурување на возилото, како и платите за возачот и библиотекар, кое ќе продолжи и во 2013 година.
- Соработка со училиштата во општините Штип и Карбинци, кои обезбедија простор и дел од нивната ИТ опрема беше користена на обуките
- Микрософт Корпорацијата донираше софтвер кој се состои од оперативен систем и апликативни програми за 10 компјутери во вредност од \$ 50 968

- Здружението „Синергија“ - Штип даде на употреба два лаптоп компјутери

Клучни резултати

- Вкупно 30 земјоделски обуки беа одржани со 7 тематски содржини од областа на земјоделството (вкупно 357 посетители). На земјоделците во 4-те села: Чардаклија, Караорман, Карбинци и Таринци им беа држани обуки и консултации за земјоделство и примената на ИКТ во земјоделието.
- Земјоделските катче во ИНФОБУС-от опремено со лап-топ компјутери, мобилен интернет, повеќе од 60 книги и околу 60 примероци на списанието „Моја земја“.
- Курсеви за основни компјутерски вештини посетени од 42 земјоделци од 4 села
- Онлајн информативен сервис: веб-страницата www.agrocorner.mk (со повеќе од 1200 прегледи)

За дополнителни информации во врска со „ИНФОБУС- поддршка на земјоделците“ е **ѓа Вилма Јованова**, детски оддел, Националната установа-Универзитетска библиотека „Гоце Делчев“ Штип, Македонија - vilma.jovanova@gmail.com

Издавачи:

Општинска народна библиотека „Браќа Миладиновци“

Ул. Илинденска бр. 12 Радовиш

Тел./ Факс 032 635 027

www.bibliotekaradovis.org.mk

Асоцијација за унапредување на статусот на жената во Македонија

„Женска акција“ Радовиш

ул. Илинденска бр. 66, Радовиш

Тел/факс 032 551 386; 070 66 93 07

www.zenskaakcija-radovis.mk

Подготовка:

Џин Ферберн

Иванка Соколова

Координатор на проектот:

Иванка Соколова

Графички дизајн:

Ладислав Цветковски

Тираж:

150

Радовиш, 2013

ISBN 978-608-65348-2-0

Прирачникот е издаден во рамките на проектот: Регионална конференција за јавни библиотеки на тема:

„Јавните библиотеки поттикнуваат иновации во заедницата“,

финансиски подржан од ЕИФЛ Програмата за иновативни јавни библиотеки на (ЕИФЛ ПЛИП)

